

Družina

(dramsko besedilo za otroke)

očka

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

kako da potoki ponoči

ne spijo

Jure Detela

OSEBE:

SONČNICA

OČE

MAMA

GAJ, sin

DANA, hči

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

(pokrajina v sončnem zahodu, zelene trave
in sredi trav sončnica, v ozadju kulisa mesta,
nešteto luči in lučk v domovanjih)

SONČNICA:

Kakšen lep, prelep majski večer!

Ah, kaj bomo sanjali nocoj? Kdo potuje na vlaku domišljije?

Družina?!

Trdnjava, odprtih vrat? Prosim lepo, velike in male besede.

Pa poskusimo.

Družina je lahko eden,

ki se ima rad,

družina sta tudi dva,

družina je brezštevila kombinacija:

Mož + žena,

Mama + otroček

Ata + otroček

Babica + dedek

Mama + ata + otroček

Mama + ata + babica + otroček

Mama + ata + babica + otroček in še en otroček

Mama + ata + babica + dedek + otroček + še en otroček in še en otroček

Mama + ata + babica + dedek + otroček, še en otroček in še en otroček in še en otroček + muca

In tako do veselja :

družina smo mi vsi!

Psssssst, pa potrkajmo.

(kulisa mesta je vse bližje in bližje,
spreminja se v eno samo domovanje,
kjer prebiva družina, oče, mama Gaj in Dana.,

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

vsak ima kaj opraviti, mama v kuhinji,
oče s časopisom v dnevni sobi, Gaj pred računalnikom
v svoji sobi, Dana, ki se ureja in lišpa pred ogledalom, v svoji)

OČE:

Kakšen ljubi mir,

kakšna tišina, še televizija na srečo spi,

še včeraj sem rekel Gaju, mar se hecaš z mano, mar me zibaš,

bi me žejnega preko vode, naj pijem iz praznega kozarca,

prosim te sin moj, ne imej me za norca,

včeraj, mislim, da je bilo včeraj, sem ga videl v peskovniku kako je

zidal iz mivke gradove in potičke, zdaj pa, samo, da kaj mu rečem,

že ke ogenj v strehi, prosim te stari, lepo prosim, ne mi težit,

ful sem utrujen od pouka, naložili so mi na rame dvesto ton,

včasih si kot kakšen slon. In moja mala Dana, hoče biti dama,

še se spomnim kao je obula mamine čevlje, tiste z visoko peto,

za šminko, pa je prosila teto, sicer pa zadnje čase samo prepeva in sanjari

pred ogledalom je dve, tri ure, glasba, make up, moda in dietne kure.

MAMA:

(iz kuhinje)

Ojoj, kam to pelje, kam to vodi,

zdaj se glava družina pogovarja, kar sam s seboj?

Hej, ljubi, ljubi, a gremo kam nocoj?

OČE:

Kdo, kaj, nisem slišal, kaj si rekla,

kar poj, kar poj!

GAJ:

Joj sta čudna!

Pssst nikomur povedat,

Pismo pišem, jaaa.

Ne smejte se, kako, kako zelo me srce boli,

ime ji je Nina, blazno je lepa,

sicer ima na licu dva mozolja,

a za njo je to lahko le poklon,

kot pravljica je, jaz pa pravi polom,

kmalu ji pismo pošljem: Nina,

mene samo ljubezen zanima!

(piše naprej za računalniškim ekranom)

MAMA (iz kuhinje, briše posodo)

To pa ni fer, da mi nihče ne pomaga,

hej, je kje kdo, k nevihti se pripravlja,

zunaj se oblači.

OČE: (še vedno lista po časopisu)

Kdo se naj oblači? Saj imamo dovolj oblek.

Uf, skoraj same slabe novice.

MAMA:

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Osel kronani, oblači se!

OČE:

Ja, vem, da nimaš kaj novega obleči!

MAMA: (glasno)

Nevihta bo, dež, dež! So okna zaprta?

OČE:

Ja, ja, prav imaš, škoda, da nimamo vrta.

MAMA:

Uf, ni mu pomoči.

DANA:

(se ureja v svoji sobi pred ogledalom)

Sanjam, sanjam, da se slavna pevka,

velika zvezda, pod žarometi sredi odra,

joj, kako hitro se razvijam, rastem pa počasi,

vidim oboževalce čisto blizu mene,

kako mahajo, kako skačejo, kričijo:

Dana, Dana, Dana...

(poje)

hej, hej, ti mala, mi je rekel,

bi se z mano pocrtala,

bova kakšno rekla, bova kam odpotovala,

saj sanjariti sva vedno znala,

hej, hej, ti mala,

vsaj do čudežnega otoka,

da srečava izgubljenega otroka,

potovala bova brez prtljage,

jutri res ne potrebuje razlage,

hej, hej, ti mala...

GAJ:

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

(se spakuje)

Spet njeni napadi, iščemo idola!

Nobenega pravega miru nimam,

ne morem se zbrati, ne najdem pravih besed:

Nina, ti moja edina, ne, ne, to je osladno,

To je brez veze!

Nina, ti si moje sonce, ne, ne bo v redu...

DANA:

Ah in oh in sploh, ga slišite?!

Ljubezen! Ja?! Lju-be-zen?!

Je to kakšna bolezen?!

(mama je končala z delom v kuhinji,
usede se poleg očeta, ki še vedno lista po časopisu,
nekoliko odsoten)

MAMA:

Kar utrujena sem,
© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

pa jezna, ker mi nihče ne pomaga.

OČE: (se zdrzne)

Kaj za vraga...?

MAMA:

Ne vraga, nihče mi ne pomaga!

Pa kaj si gluha, saj me sploh ne poslušaj?!

Včasih imam občutek, da v naši družini

nihče nikogar ne poslušaj!

OČE: (zloži časopis)

No, no,

tako hudo pa spet ni.

GAJ:

Uf, samo, da ne bosta spet

začela!

DANA:

Ne, prosim, ne nocoj!

MAMA:

Sicer, je čudno, ker ne brni televizija,

samo včasih imam pač tak občutek, da živimo

drug mimo drugega

OČE:

Prosim te,

ne dramatiziraj!

MAMA:

Saj ne, samo povej mi,

kdaj smo zadnjič šli zvečer kam skupaj ven?

OČE:

Hm, hm, to se pa res ne spomnim,

ja, saj smo šli, pred mesecem dni smo bili v kinu.

GAJ:

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Ojoj!

DANA:

Ojoj!

MAMA:

In kdaj smo se nazadnje skupaj usedli in

pogovorili.

OČE:

Pogovorili, o čem bi se pogovorili?

MAMA:

O vsem, o vsem.

OČE:

Pa saj imam sestankov že v službi dovolj!

O čem pa naj bi se pogovarjali?

Res je, Gaj v šoli ne blesti, počasi ga daje puberteta,

Dana res preveč sanjari, da bi postala pevka, samo

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

po svoje se mi zdi to normalno.

MAMA:

Zate je vse normalno! S tabo se ne da pogovarjati!

Mislim, resno pogovarjati!

OČE:

Oprosti, res no, oprosti mi, otročji sem,

(se pači) tako sem otročji, muca moja, mucka moja.

(jo skuša božati, ona se odmika)

MAMA:

Pa daj, nehaj, kaj ti je naenkrat!

OČE:

Kaj pa ljubica, kaj pa, če bi kupili

kužka?

MAMA:

Prosim te lepo?!

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Še za vami ne morem vsega pospraviti!

GAJ:

Ah, pa je na srečo šlo mimo.

DANA:

Lepo, kaže, da le ne bo nevihte.

(zatemnitev, sončnica je tik pod oknom)

SONČNICA:

Nikar mi ne reci,

da si imel hude sanje nocoj,

božal sem te, pokrival in govoril,

da sem samo tvoj,

nikar mi ne reci, da te ljubim dovolj,

meni si sonce in cvet,

meni si zvezda in maj,

meni si cvet in zaklad,

rad bi bil lunin žarek tvoj,

rad te imam otrok moj.

(piš vetra od daleč, oblaki se zgrinjajo na nebu)

Glejte, glejte, temni oblaki prihajajo, res se pripravlja

k nevihti.

Ja, povem vam,

ni šala, čisto zares,

včasih si sam, včasih je težko,

je dež, je dež, je dež,

a za vsakim dežjem pride sonce, sonce,

tako pač to gre, za nočjo jutro,

za jutrom noč,

(poudarjeno)

saj, saj,

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

samo to

daj, daj , res daj,

vzemi si čas, vzemi si čas

imej se,

imej se rad!

(zdaj je oblakov vse več in več,
prične grmeti, strele razsvetljujejo nebo,
kot pajkova mreža so, bliža se pravo
neurje, vsa družina je na nogah, vse bolj in bolj
postaja kaotično, a vseeno pomagajo drug drugemu,
čeprav so vse bolj in bolj glasni med gromi in bliski,
ko na koncu prične padati ledeni dež, toča)

MAMA:

Kaj ne slišite, komu sem govorila,

stenam ali kaj? K nevihti se pripravlja!

Gaj, takoj izklopi računalnik!

GAJ:

Ja, ja, sam še en stavek.

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

OČE:

Pa je na bo sodni dan, če ne grem pa v klet po

čoln in ga napihnem.

MAMA:

Sploh nisi resen!

Gaj, takoj sem rekla. Dana, a si zaprla

okno? Pa rože umakni, da ji veter ne pomeče

po tleh.

DANA:

Ja, takoj bom, iščem lak za nohte, pa ga nikjer

ne najdem.

MAMA:

Pusti zdaj lak za nohte!

(grmi in se bliska)

OČE:

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Jož, takoj bom izključil televizijo.

MAMA:

Ja, bog ne daj, da nam crkne televizija,

kako bomo pa potem preživeli ?!

GAJ.

Ja, resno bo pravi vihar, tornado,

tajfun!

DANA:

Kaj ni romantično?

(treska, grmi, bliska se, vsi tekajo sem in tja)

MAMA:

Samo, da ne bo spet tekla voda notri pri kuhinji,

komaj smo prebelili.

OČE:

Tako hudo pa spet ne bo. Še sreča, da sem svoj lepi

avto dal pod mostiček.

GAJ:

Naj me strela z jasnega!

DANA:

Pravo, pravcato neurje!

MAMA:

Rekla sem vam, pa me ni nihče poslušal!

OČE:

Pa saj ni konec sveta?!

(strašno zagrmí, za hip je vse osvetljeno in nato ledeni dež,
vsi obstanejo, ko jih zagrne tema, samo odmev udarcev ledenega
dežja)

MAMA:

Ja, kje ste? Halooo...?!

OČE:

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Kdo kliče, jaz sem tu.

GAJ:

Kje tu?

OČE:

Ja tu!

DANA:

Nič ne vidim.

MAMA:

Elektrike je zmanjkalo.

OČE:

Ja, to pa je bilo nekaj,

kaj ni nikogar v dnevni sobi?

Kje ste?

MAMA:

Jaz sem tu.

GAJ:

Kje tu?

DANA:

Zaletela sem se z glavo v vrata,

buška imam, kakšna pa bom?

OČE:

Toča pada, slišim jo.

MAMA:

Pusti zdaj točo, raje najdi svečo in vžigalice!

OČE:

Že tečem!

GAJ:

Kam tečeš, saj se nič ne vidi.

MAMA:

Pusti ga, saj vidiš, da se ne bo nikoli zresnil.

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Pa glej, da ne boš kaj zažgal?

OČE:

Kdaj sem pa jaz še kaj zažgal?!

DANA:

Kdo je to, a ti si Gaj, pa kaj me porivaš!

GAJ:

Saj te ne, sem mislil, da je obešalnik.

MAMA:

Dobro, zberimo se vsi v dnevni,

kaj je s to svečo? Kolikokrat sem ti rekla,

da kupi kakšno baterijo.

OČE:

A naredimo novoletno jelko?

MAMA:

Prosim te!

(nebo se je umirilo, še vedno je tam, a ledeni dež
ne pada več, samo drobne deževne kaplje, ki so kot tiha glasba,
vsa družina sedi v krogu, na mali mizici gori sveča)

OČE:

No, pa sem, končno sem jo našel.

DANA:

A ne, po svoje je lepo?

GAJ:

Samo računalnik ne dela?

MAMA:

Dobro, smo končno enkrat spet vsi skupaj.

(tiha glasba dežnih kapelj)

MAMA:

Dana, povej mi, kako ti gre v šoli?

DANA:

Ah mama, saj veš kako je, včasih se mi zdi,

da mi bo razneslo glavo, toliko snovi in toliko podatkov,

pa sploh ne vem, če bom imela kdaj kaj od tega mama.

MAMA:

In ti Gaj?

GAJ:

Ja, ni, da bi se preveč hvalil, a, kot je rekla Dana,

včasih ne vem kje se me drži glava, uči se in uči se,

in uči se, pa saj se, samo je res vsega preveč, preveč mama.

OČE:

No, saj tudi jaz nisem bil preveč uspešen v šoli.

MAMA:

Z lepim se hvališ.

OČE:

Če je pa res.

DANA:

Mama, daj povej, povej še enkrat kako sta se spoznala

z očetom.

OČE:

Saj smo že stokrat slišali.

GAJ:

Daj, daj.

MAMA:

No, če po pravici povem, je bil milo rečeno čuden,

da ne rečem smotan. Samo po svoje, bil je tako prikupno

zmeden. Koliko večerov je dežural pod mojim oknom.

Gledala sem ga skozi šipo okna izza zavese, a mu dolgo nisem

odprla, mislila sem si, kar naj čaka. In jo je vztrajal in vztrajal.

Hej mi je rekel prvič: a boš ti moja družina?!

In rože mi je nosil in darilca in darila.

OČE:

(zapoje)

Roožeeee, vedno prinesi mi rooožeeee....naj bo led in sneg,

Vedno prinesiii miii rooožeeee....

MAMA:

Ja, lahko rečem, da je bil romantičen tip, tako lepo

me je osvajal, ne vem, če je še kakšen moški tako kdaj

kakšno žensko. In ne samo zato sva se tako zgodaj odločila

za družino, za vaju. Rojstvo otroka, je čudež,

največji čudež, vsaj zame. In tisti dnevi, oh kako čarobni dnevi.

SONČNICA: (pod oknom)

Družina bi morala biti trdnjava odprtega srca.

(družina še vedno sedi v krogu, pogovor je zdaj komaj slišen,
kot nežen šepet je, nebo razsvetli morje zvezd)

SONČNICA:

Kakšna prelepa majska noč. In koliko zvezd na nebu,

koliko želja in koliko usod.

Družina?!

Trdnjava, odprtih vrat? Prosim lepo, velike in male besede.

Pa poskusimo.

Družina je lahko eden,

ki se ima rad,

družina sta tudi dva,

družina je brezštevila kombinacija:

Mož + žena,

Mama + otroček

Ata + otroček

Babica + dedek

Mama + ata + otroček

Mama + ata + babica + otroček

Mama + ata + babica + otroček in še en otroček

Mama + ata + babica + dedek + otroček + še en otroček in še en otroček

© Franjo Frančič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Mama + ata + babica + dedek + otroček, še en otroček in še en otroček in še en otroček + muca

In tako do veselja :

družina smo mi vsi!

(zvezde in kulisa mesta, vse polno lučk in luči)